

A d a t o k a s u k e r ő i r e f. e g y h á s k ö z s e g

történetéhez.

Kelőkezésének ideje bizonytalan. Csak az bizonyos, hogy 1623-ban már létezett, mit egy régi kéziratos tanácslet ezzel a felirattal: "Sukerői ref. ekl. MDCXXIII. Anyakönyvi bejegyzések 1728, illetve 1749-cel kezdődnek.

Jegyzőkönyve az egyháznak csak 1861.-től van, melyet a nagybusgalma Csorna Gergely prédikátor szerzett s melybe régibb feljegyzéseket is bejegyzett pl. a lelkészekről:

A régi sukerői prédikátorok a mint könyvezethatán ezek voltak: 1632. Prédikátor volt Sukerón Erőlyi Ferencs, ki a venerab. Superiorat. Matr. culájában így íratott róla, a mint est talajdon szeméimel láttam: Franciscus B. Transilvánius, Minister Sukeróiensis.

Ugyan sukerői prédikátorok voltak, de nem tudni mi csoda időben és esztendőben: Ujvári István, Kosák István, Komáromi István, Szántó István, Csánádi Gáspár, Tatai János. Ezeknek neveik a vener. Tractus albumában egymás után írva vagynak.

Bizonyosabb Tatai János ideje, kit mostan 615 emberek közül is némelyek ismertek, kik azt mondják, hogy magától Tatai János ~~KAKKAKKAKKAKK~~ ~~KKK~~ prédikátortól hallották azt, hogy két ízben sukerői prédikátorházban töltött és esztendőket. Elvitetett egykor Madocsára, helett lakott két esztendőig, de innét visszahozatott. Amely házában maga lakott /mely most Zélyai György/ annak gerendájára és ajtajára 1690-iki esztendőt felmetasztette, mely most is láttatik.

Est irtan valak /Ae. 1779-iki ben.

Nagyon előregedvén, nem viselhetette a hivatalt, hanem magának házat szeresvén, abban lakott valamit éarab ideig és itt Sukerón halt meg."

"Ezen - folytatja tovább Csorna G. -- Tatai János prédikátornak idejében építettett Sukerón köbél templom 1702-iki esztendőben. Ugyanakkor építettett a paróchiális ház, melynek mestergerendájára a prédikátor felmetasztette az 1702. esztendő számát."

Csorna Gergely után lelkészedett Kun Péter 1805-1813.

Hollósi Pál 1813-1820, Kálmán János 1820-1830, Obernyik László 1830-1848, Obernyik Ede 1848-1873, Nagy Benő 1873-1878, Vajda János 1878-1893 " innenől maig Barsy Zoltán.

Község és egyház a 17.-ik században sőt a 18.-diknek is első felében majánem egy s ugyanazon lehetett s hogy mekkora és milyen: jellemzően írja Rékasi György prédikátor - a ki elődjével együtt 20-20 évig szolgált Tatai után, 1728-tól -- " tisz. b. e. Unyomi János aram introducáltatott e szegény kisdél eglában 1728. eszt." és egy 1721-ben keltezett vármegyei kihallgatási jegyzőkönyv, mely szerint Sukerón lakott 25 család ref. és 4 család kath.

A vossprémi püspökség fejelemgyei plébániáinak 1753. és 1754. évi leírásában szerint: "Sukerő falu, fiékegyház. Itt nincs kath. templom, azonban azt, melyet most a kálvinisták birnak, hajdan a katolikusok építették köbél. A falut bírja a János tárnaságiak Komáromi residentiája. Megtelepítették a reformátusok a törökök kiűzése után 1691-ben a prédikátort is helyestek be. A plébános jövedelme stóla és tizedből 4 f. 45 d. Katholikus házaspár lehet 4."

E román. kath. forrásnak ellenkezik Csorna G. fellebb irt tudósítása Tatai János idejéből. Talán azért próbálta egy későbbi kéz kiegyesztetni a köztöt egy, hogy az eredeti "építettett" aszt átírta erre: "nyittatott."

Csorna Gergely krónikászerő feljegyzéseiben méltán dicsekszik

az Ur és atódek előtt az alkotások hossza szerével, melyből a főbbek ezek:
1771-ben építetett az iskolaház és a prédikátor hátsó szobája.

1776.-ban újra átalakították a templomot.

1780.-ban a prédikátor hátsó fedése újjáépült.

1787-ben " a sákerói helyi. confessional levők felindultak arra, hogy a templomot megnagyobbítsák. Azért is le. -dik április 1787-ben a templom elbontatott úgy, hogy az északi oldalán csak valami darab kőfal maradt meg."

1791-dikben 23 máj kezdett építeni a sákerói paróchiális új ház, minekutána az a ház, mely 1702-ben sákerói épült, 90 esztendő alatt igen megavult."

1798-ban egy új harangot szerettek, mely azonban miután elrepedt, 1813-ban újjal helyettesítették.

Kan Péter prédikátorsága alatt 1805-ben kerítették be kővel a lelkesudvart.

1807-ben- írja Kan Péter- -építettük egészen újjá az eskelásházat, tetejére való nádat nyervén a T.N. káptalanból. Az eskelásház belekerült mindössze a magunk fáradságán kívül 590 Rfrt-ba.

1813-ban vették, a sákeróiak azt a két harangot, melynek egyikét, a nagyobbikat elrequirálták a nagy háberu alatt, a másikja meg van.

Az utóbbi le. év alatt ezek a külső változások történtek:

1827-ben villámcsapás által elpusztítottván a templom, 1830-ban kezdték a jelenlegi építeni, de csak tereny nélkül. Mert az, 1847-ben huszonnégy évig fel.

Míg régebben iskola és rektorlak egy épületben volt, 1870-ben külön építettek iskolát és 1882-ben tanítólakást.

Hogy miért nem lehetett például lelkesudvart építeni az utóbbi fél században: az 1873-ban itt szolgálatra állt ifjú lelkes így fejté az akkori helyzetet és viszonyokat: "Hivatalnokként elkezdtem, aggodalommal a jövőre iránt, mivelhogy az egyház külsőképpen reppant elhagyatott és az idők viharai által épületei megromlottak valának. Igaz, hogy az egyháznak le. Ft-on túl adóssága nem volt, de a hívek látszólag szegényeknek mutatkoztak." "az. Pedig ekkor még nem tette ténkre szelleiket a filoxera. Így tehát csak javítani a legfőbb kisebb-nagyobb átalakításokat lehetett tenni. A mi, kivált Nagy Benő révén itt léte alatt tekintélyes eredmény. Mert paplakon szoba, konyha, tetőzet, templom szintén a tetőszerkezet újítása, tisztogatás az. történt. Újabb meg iskolai padok és padló készítése, templom külső, belső helyrehozása. Mely utóbbinak újból való eszközlése között van a részben megvalósult.

Itt, hol a földesurak régen a komáromi jezsuiták voltak, most meg a székesfehérvári káptalan, e helyről segédelmet nem várhatott az egyház. De jobb volt akkor a hitélet, nagyobb az áldozatkészség. Meglepetve olvasunk, hogy régen még nagyobb alkotásoknál sem kellett senkit adásra kényszeríteni, mégis lett minden. Most meg oly sok mindig a hátraléki igaz, hogy a vagyoni helyzet is kedvezőbb volt egykor. Volt sok legelő és állattartás. Több volt az igazó is és kevesebb a kesteher.

A mi már most a hivatalnokok irányában tartozó szolgálmányokat és szolgálatokat illeti, régebben kézmunkával látták el a papi lak és tanítói lak. néhész művelésű földet. De az a mint a birtek elszűntek a szegények gyűngültek egyre terhesebb lón. Épen ezért 1873-ban megváltották a papot 240, a tanítót 105 frt. évi készpénz munkadíjjal. Utóbb, mivel az is nehézen tudták fizetni, 1884-ben leállították 200, illetve le. ft-ra. Még így is nagyon súlyosnak tartották a hívek, melyhez még a szőlők pasztalásakor, az 1890-es évek elején a lelkesi díjlevél szerint követelt beváltás is járt, és kiűzték a díjlevélharc, melynek vége lelkescsere, tanítói föld kézmunkája és a lelkesi le. ft. munkadíj lett 1893-94-ben.

20-30 évvel eselött még volt 20 kettős fogat /Igaz, hogy többnyire gyenge/ s ma van csak 10, mely a hivatalnokok feljött megmunkálni képtelen. Éppen ilyen okért gondolták ezt a kérdést akként megoldandónak az egyház illetékesei a 870-es években, hogy egy alapot létesítettek, mely mindaddig tökéletes lett volna, míg 10.000 ft.-ra emelkedvén kamatai a lelkesi és tanítói felé munkaváltására szolgáltak volna. Ez az alap, valamint a többi is, a. m. Egyházfenntartási, Építési-Iskolai, Harang-Organon alapunk hátrékkésbe a részben takarékbetétben fektetvén összesen, mintegy 10.000 K.--térkrement.

Az adócsökkentési segéllyel nagy könnyebbülés érte volna a hivatalnokokat is az egyháztagekat is, ha az nem évről-évre alatta marad a gabonáraknak s ha, főképp, nem értéktelenedik folyton. De mikor előállott a kényaszer, azek küzdelem és nehézség által ugyan, visszatértünk a régebbi fizetési illetve adózási módhoz. Mégsem egészen. Mert részben a 13-16 éveket mentesítettük, részben tavaszi gabonát 2 literrel kevesebbet szedünk és a nádadófizetés is elmaradt. Amit annyival inkább meg kellett tenni, mert 1922 óta, épületei tartozása végett rendkívüli adót is kénytelen volt az egyház kifizetni, előbb mérsékeltobb, utóbb már terhesebb formában. A múlt évben es fejeként 6 liter busa és 100 %-os vagyoni adóból állott. Csak is így és a nyert segélyekkel sikerült templomunkat 45 millió K. költséggel otterait palatető alá venni és lésszen lehető ott a falak, iskolánál pedig a tető rendbehozása.

Terayunkba az ajennan szerzett 137 kg.-os harang a múltévben mákevelői előadások jövedelméből került 15 millió K. költséggel.

Sukeré, 1928. január 6.

Baray Zoltán lelkesz.